

Boerderijnummer	3.3.170
Erfnaam	Erve Daalwijk
Oudste vermelding	1445
Huidig adres	Rijssenseweg 45

Historie boerderij

Het erve Daalwijk, in de volksmond ook wel Daalkman genoemd, is een zeer oude boerderij die in 1445 eigendom blijkt te zijn van Johan en Bruyn van Hederijck en Bruyn van Laer:

07-04-1536. GA Deventer. Archief van het Grootte Gasthuis. Inv.nr 947.

Memorie eener rente door Hadewijch ter Porten, eener der 12 zusters des Heiligen Gasthuis, aan de armen aldaar

gegeven met behoud der lijftucht die ze blijkens bezegelde brief gekocht hadden van Derrijck van Weldijngen en Mette diens vrouw op Cecilia 1460 voor Jacop van Thijs, terwijl deze ze op St. Lebuinis 1445 weder gekocht hadden van Johan en Bruyn van Hederijck broers, van Bruyn van Laer en Luetgart diens vrouw, uit hun 2 erven Dalwijk en Rijckerdinck (Plasman), waarvan het laatste een leengoed is, gelegen in de buurschap Hederijck.

Boerderij Daalkman, eind jaren dertig van de vorige eeuw

Dec. 1553. RAO. 239. Archief fam. Van Ittersum. Inv.nr 44.

Roeloff, Bruyn en joffer Mechtelt van Langen verklaren een magescheid te hebben aangegaan, krachtens welke: Joffer Mechtelt o.a. krijgt het erve Daelwijk in het kerspel Marcloe in de buurschap Hedericke.

1602. Verpondingsregister. 9½ mudde landes, darvan Jan Stuir geseiet 4½ mudde landes, de reste iss woeste.

31-12-1607. Heilige Gasthuis. Inv.nr 1345.

B. S. en R. verklaren, dat Henrick Snijder, in der tijd Provisor des H.G., met hun consent aan Johan Stuir verkocht heeft eene jaarrente van 6 ggl., welke het H.G. had uit het erve en goed Dellwijk te Hericke, en dat Snijder erkend heeft daarvoor ten volle voldaan te zijn.

Met opgedrukt secreet zegel der stad en de handteek. van Secr. Kondewijn. Bijgevoegd 3 brieven van Stuij van 1603 en 1604; het erve wordt daar Daelwijck genoemd.

1675. Vuurstedenregister. 1 vuurstede.

Eigenaar in 1682 is Marienborgh en in 1751 Dr. Reminck tot Deventer.

In 1749 wordt er een maagscheiding opgemaakt wegens het overlijden van Gerrit Tijink of te Daalwijk. De weduwe Gerritjen zal hertrouwen met Derk Bekkers. De 2 nagelaten kinderen zijn Gerrit en Grietjen. Zij krijgen ieder voor vaderlijke goed f 150,-. Gerrit bovendien nog vaders kiste, een paerd, een koe naast de beste en f 15,- als hij komt te trouwen. Grietjen komt toe een paert, een koe naast de beste, een nieuwe kiste van 5 voeten, 2 twilbueren bedden, een onder- en bovenbedde, kussens en peuluwe, 2 paar laakens, 2 paar kussenslopen, 2 stukken doek ieder van 15 ellen, 10 ellen pellen en 10 ellen breeddoek.

In 1750 verkopen Derk Bekkers en Gerritjen te Dalewijk voor f 225,- aan Arent en Geertjen Slightmans de Schrijvers tiende. Deze was door verkopers in eigendom verkregen door aanerving van hun oom Herman Bekkers alias Kywit.

Vervolgens kopen Derk en Gerritjen voor f 217,- van Albert en Fenne Luicas de halvescheyd van een hooyland, de Halve Deele genaamt, komende uit de boedel van Stoevelaar. De andere helft is in eigendom van Jan te Riet.

In 1754 kopen Derk en Gerritjen van Albert Luicas en Waander Bussink nu Luicas een hoek hooyland, de Deelee genaamd, groot 2 dagwerk tusschen Slightmans en Lammertinks hooyland gelegen in het Markeler Broek.

In 1759 kopen Derk en Gerritjen Daalwijk voor f 2500,- van Geertruid Aleida Marienburgh, de weduwe van de Heer advocaat Dr. Joan Remink, het erve en goed Daalwijk met sijn spijker, boerenwoning en verder getimmer, akkermaals heggen, opgaande boomen, houtgewassen, hooge en laage landerijen, sijnde tiendbaar, te Harke soo als door hem thans in pagt gebruikt word met nog een hooyland in Stokkum.

Zij lenen daarom f 2000,- van Gerrit Costers Egbertszoon en vrouw Judith Costers in Almelo met als onderpand het erve Daalwijk en diverse gespecificeerde stukken land.

Ook in 1759 verkoopt Derk een hoekjen weyde land te Harke voor f 190,- aan Jan Kerkenmeyer.

1768. GA Deventer. Stadsarchief Deventer; periode republiek. Inv.nr. 156x.

Titels van eigendom van huis- en landpercelen toebehorende aan de stad Deventer, o.a. percelen land op Daalwijk te Markelo.

In 1775 lenen Lammert Leetink en Jenneken Daalwijk f 1200,- van Jan Derksen Tijman.

In 1800 koopt Lammert Daalwig voor f 900,- de Daalwijks of Daalker tiende van de Commissie der Financien van het Groote Capittel der stad Deventer.

1788-1794. RAO. 62.2 Processtukken rechterlijk archief richteramtb Kedingen. Inv.nr 20.

Proces tussen Hendrik en Berend Vrielinck contra Lammert Leetink met sijn zwagers Gerrit en Gerrit Jan Daalwig inzake eis tot betaling aan elk der eisers van een geldsom wegens door gedaagden aan hen begane zware mishandeling zomede betaling van een som voor "meesterloon".

1800-1804. Idem. inv.nr. 50.

Hendrik Daalwijk, pandeiser en incid. requirant contra Lammert Leetink, pandverweerder en incid. gerequireerde inzake vordering tot voldoening van de door verweerder aan eiser schuldig erkende geldsom.

1801-1802. Idem. inv.nr. 51.

Hendrik Daalwijk, aanlegger en geexcipieerde contra Lammert Letink, wonende op Daalwijk, gedaagde en excipient inzake vordering dat gedaagde zal worden gecondemneerd om aan aanlegger in de compagnieschap tussen partijen bestaan hebbende te moeten inbrengen de voor beider rekening van de stad Deventer gekochte tiende uit het erve Daalwijk gaande, enz.

In 1803 laten het kinderloze paar Lammert Letink en Jenneken Daalwijk op Daalwijk hun testament opmaken, sijnde Jenneken ziekelijk. Zij testeren op langstlevende. Universeel erfgenaam is hun neef Jan Hendrik Hoevink, zoon van Hendrik Hoevink en Jenneken Daalwijk. Testatrices broeder Jan Daalwijk of Haarjan krijgt f 100,-, Gerrit Daalwijk ook f 100,-, idem Hendrik Daalwijk, eveneens f 100,- aan Gerhardina Daalwijk, dogter van haar broer Gerrit Jan Daalwijk en Hendrina Alberink.

Begin 1800 behoorde het boerderij-gebouw tot de grootste in Herike met een huurwaarde van 27 gulden. De veestapel bestond in 1811 uit 2 springhengsten, 1 ruïn, 17 gesneden rammen, 38 ooiën, 27 lammeren, 4 koeien, 4 vaarzen en 3 kalveren, terwijl de oppervlakte 17½ hectare bedroeg. Na de markedeling was dat uitgegroeid tot 31 ha.

In 1813 wordt Lammert Leetink als eigenaar van de boerderij vermeld.

Na een boedelscheiding in 1922 en diverse verkopen resteerde er nog 21 ha. Omstreeks 1939/1940 vonden er weer diverse verkopen plaats, zodat de nieuwe eigenaar, Jan Scholte in 't Hoff in 1939 een boerderij met 10 hectare grond op naam kreeg.

In 1922 werden er 2 huizen gesticht: een zomerhuisje (3.3.185) dat verkocht werd aan Jennigjen Vixeboxe in Almelo en een boerderijtje aan de overkant van de weg (3.3.172) dat in 1961 aan de pachter Wissink werd verkocht.

In 1975 is de boerderij geveild door de fam. Scholte in 't Hoff en via aannemer Tempelman eigendom geworden van de familie Hendriks die het geheel tot woonboerderij verbouwde.

Achter Daalwijk is nu een bosje, wat volgens buurman Albert Jan Scholten vroeger een gat was, waar gevestigd werd en dan ook Viskerieje werd genoemd.

Bewoners:

► Eerstbekende bewoner is Jacob ter Daelwijck die wordt opgevolgd door Hendrick te Daelwich. Hendrick had 3 kinderen: Jan die in 1700 trouwde met Aeltjen Loning en aanvankelijk de opvolger werd, Geertjen die in 1706 trouwde met Jan Zeinssen in Diepenveen en Berend die, na eerst ongeveer 20 jaar geboerd te hebben op Rietman in de Achterhoek, definitief de opvolger wordt.

► Na het jong overlijden of vertrek van Jan en Aeltje werd Hermen, de weduwnaar van Grietjen Jacobs uit Wijhe, de opvolger. Hij trouwde in 1680 met Marie Houwboer uit het Westerflieer en hertrouwde in 1684 met Hendrickjen Morsman uit Beusbergen. Zoon Albert (1683-1711) uit het eerste huwelijk trouwde in bij Brinkers in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.120), terwijl zoon Jan (*1690) uit het tweede huwelijk boer werd op Rietman in de Achterhoek (Markelo buitengebied 1.3.130) en toen ruilde met Berend te Daelwich die toen vanaf Rietman, samen met vrouw en kinderen, weer op Daalkman kwam wonen.

► Berend te Daelwich was in 1683 getrouwd met Gerritjen Vinckers (3.2.160). Omstreeks 1705 kwam hij terug van Rietman met de kinderen: Jan (*1687), Hendrick (*1689) die in 1715 trouwde met Anna Imming en in 1719 met Gese Wilbers, Swier (*1692), Hilleken (*1694), Berend (*1696), Aeltjen (*1698), Gerritjen (*1700) die trouwde met Hendrick Effink in Elsen, Jacob (*1703) die trouwde met Jenneken Roesing en op Eertink (3.2.110) ging boeren, Jan (*1706) en oudste zoon Gerrit (*1685) die de opvolger werd.

► Gerrit te Daelwijk (*1685) trouwde in 1724 met Berendjen Bosing (*1703) uit Elsen en later met Aaltje NN. Uit het eerste huwelijk werden 3 dochters geboren: Hermine (*1728), Jenneken (*1730) en de oudste Gerrijtje (*ca1726) die de opvolgster werd. Uit het tweede huwelijk werden geboren: Berent (*ca1740) die trouwde met de weduwe Jenneken Bekkers op Groot Wilbers (3.2.070) en Jenneken (*ca1743) die trouwde met Hendrik Hoevink in Stokkum (2.2.160).

► Gerrijtje ter Daelwijk (*ca1726) trouwde ca 1744 met Gerrit Tijink (1717-1748) van de Tije (3.2.050) en in 1749 met Derk Bekkers (*1724). Uit beide huwelijken werden in totaal 10 kinderen geboren: Grietjen (*ca1745) trouwde in 1766 met Garrit Letink (Stokkum 2.2.120), Gerrijt (*ca1747), Garrijtje (*1750) trouwde in Enter, Jan (1754-1811) trouwde in bij Harjaans (Stokkum 2.1.100), Berndine (*1756), Berndine (*1758), Gerrit Jan (1761-1806) trouwde eerst in bij Zwoverink in Elsen en later bij Klein Aalbrink in Elsen, Hendrik (1766-1825) bleef ongehuwd op Daalker wonen, Gerrit (1764-1826) trouwde eerst bij Klein Aalbrink maar kwam uiteindelijk terecht in Andijk in NH en Jenneken (*1752) werd de opvolgster.

► Jenneken Daalwijk (1752-1819) trouwde in 1774 met Lammert Leetink (ca1747-1830) uit Stokkum (Stokkum 2.2.120). Dit echtpaar bleef kinderloos zodat Lammert, na het overlijden van z'n vrouw, een neef bij zich in nam: Jan Hoevink zoon van Hendrik Hoevink en Jenneken Daalwijk op Hoevink (Stokkum 2.2.160).

Mannes Zeendam (*1842) wethouder van 1900 tot 1913

► Jan Hoevink (1778-1853) trouwde in 1825 met Dina Kappert (1800-1869) van de Borkeld. Dit echtpaar kreeg 5 kinderen: Jenneken (1827-1898) die in 1864 trouwde met Jan Klumpers (1830-1899) uit het dorp en ging boeren op de Flipborg (3.1.090), Lambertus (1831-1869), Hendrika (1834-1909) die in 1865 trouwde met Gerrit Hendrik Assink op Vosgezang (3.3.110), Willemina (1840-1902) die in 1871 trouwde met Hendrik Jan Krijgsman in de Dijkerhoek (Markelo buitengebied 1.2.060) en oudste zoon Hendrik Jan (*1825) die de opvolger werd.

► Hendrik Jan Hoevink (1825-1874) trouwde in 1871 met Hendrika Schreurs (1843-1915) van de Schreur in Elsen. Na het overlijden van Hendrik Jan hertrouwde Hendrika in 1875 met Mannes Zeendam (1842-1919) van Smale in Elsen. Mannes was als raadslid en later wethouder actief in de gemeentelijke politiek. Uit deze huwelijken werden 4 kinderen geboren: Gerritdina Hoevink (1872-1946) die in 1896 trouwde met Jan Scholten op de Pot (3.3.270), Johanna Hendrika Zeendam (1883-1972) die in 1908 trouwde met Gradus Wessels op Assink in Elsen, Jan Hendrik Zeendam (*1884) die in 1913 trouwde met Johanna Smit en ging wonen op Paalman (3.3.230) en Hendrik Jan Zeendam (*1876) die de opvolger werd.

► Hendrik Jan Zeendam (1876-1960) trouwde in 1912 met Berendina Johanna Mensink (1886-1984) afkomstig van de Möscker in Elsen. Dit echtpaar bleef kinderloos. Daarom stichtten ze een nieuw huis

(DaalkerWillem 3.3.172) aan de overkant van de weg en deden de boerderij over aan de jongste zuster van Berendina Johanna: Johanna Willemina Mensink (1901-1942) van de Mösker in Elsen.

► Johanna Willemina Mensink (1901-1942) was in 1923 getrouwd met Jan Scholte in 't Hoff (1894-1987) afkomstig van JanNiehoes (3.2.180). Zij woonden de eerste jaren van hun huwelijk bij de respectieve ouders in. Maar in mei 1925 betrokken ze dus gezamenlijk de boerderij Daalkman. Een half jaar later vertrokken de oudelui, Hendrik Jan en Berendina, naar de overkant van de weg (3.3.172).

De Scholte in 't Hoff's kregen 5 kinderen: Berendina Hendrika (*1926), die na het overlijden van haar moeder in 1942 ging inwonen bij haar tante aan de overkant van de weg; zij trouwde in 1950 met Johannes Hendrikus Pots (*1923), Jan (1928-1928), Jan (1929-1991), Jan Hendrik, venter van beroep (*1931) en Hendrik Jan (*1933), broodbezorger van beroep, die in 1965 trouwde met Hendrika Aaltje Kevelham van de Köster en aan de Wehmekamp ging wonen.

► In 1975 werd de boerderij geveild waarbij de gebouwen, via aannemer Tempelman, eigendom werden van de familie Hendriks die het geheel verbouwde tot een woonboerderij.

Herman Hendriks (*1937) wiens vrouw Ada H. Mellink in 1991 overleed, hertrouwde in 1993 met de uit Goor afkomstige Corrie Arbouw.

Het tot woonboerderij verbouwde erve Daalkman.